

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-153>

УДК 330.322:338.45:330.3(477)

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

CONCEPTUAL MODEL FOR SHAPING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S ECONOMIC RECOVERY

Колесов Костянтин Ігорович

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
Національний університет «Одеська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-6736-1550>

Kolesov Kostiantyn

Odessa Polytechnic National University

Дослідження присвячене розробці концептуальної моделі формування інвестиційної привабливості промислових підприємств в умовах післявоєнного відновлення економіки України. Необхідність нових підходів зумовлена масштабними руйнуваннями інфраструктури, підвищеними інвестиційними ризиками, дефіцитом трудових ресурсів та залежністю від зовнішньої фінансової підтримки, що обмежує застосування традиційних фінансово орієнтованих моделей. У дослідженні використано систематичний огляд літератури, структурно логічний аналіз, експертні оцінки та графічне моделювання. Отримані результати підтверджують, що інвестиційна привабливість формується як багатовимірна система взаємодії внутрішніх можливостей підприємства та зовнішнього інституційного середовища з орієнтацією на принципи адаптивності та сталого розвитку.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, промислові підприємства, концептуальна модель, післявоєнне відновлення, інституційні гарантії, цифровізація, смартизація, сталий розвиток.

The study is devoted to the development of a conceptual model for shaping the investment attractiveness of industrial enterprises under the specific conditions of Ukraine's post-war economic recovery. The urgency of such research arises from unprecedented challenges, including large-scale destruction of production and transport infrastructure, high investment risks, workforce shortages, and strong dependence on external financial and technical support. In this context, traditional approaches that focus exclusively on financial indicators are insufficient to provide a comprehensive assessment of industrial enterprises' prospects. The purpose of the study is to construct an integrated methodological framework that combines financial, organizational-economic, technological, and institutional factors, thereby enabling a more complete evaluation of investment attractiveness in a post-war environment. To achieve this goal, the research applies a systematic literature review of leading academic databases, methods of structural-logical analysis and expert assessment, as well as tools of graphical modeling to design the conceptual framework and visualize the interrelations between key elements. The findings indicate that the investment attractiveness of an industrial enterprise should be understood as a multidimensional system where the interplay of internal capacities – such as financial resilience, innovativeness, digital maturity, and managerial efficiency – with external conditions – including state support, international guarantees, and regional characteristics – shapes investor confidence. The proposed model rests on the principles of systemicity, integrativity, adaptability, and orientation toward sustainable development, thus addressing not only economic but also social and environmental effects. The practical value of the study lies in the possibility of applying the model by enterprises to elaborate investment attraction strategies and enhance competitiveness, as well as by public authorities to design effective policies for investment stimulation and to accelerate the national economic recovery.

Keywords: investment attractiveness, industrial enterprises, conceptual model, post-war recovery, institutional guarantees, digitalization, smartization, sustainable development.

Постановка проблеми. У сучасних умовах відновлення економіки України питання забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств набуває ключового значення. Саме промисловий сектор здатен стати основою економічного зростання, забезпечити створення робочих місць, розвиток суміжних галузей та інтеграцію України у глобальні ланцюги створення вартості. Однак, в умовах воєнних ризиків, руйнування виробничих потужностей, високої невизначеності та обмежених внутрішніх ресурсів, формування інвестиційної привабливості потребує системного підходу та використання сучасних науково-методичних інструментів.

Традиційні підходи до оцінки інвестиційної привабливості ґрунтувалися переважно на фінансово-економічних показниках, що відображали ліквідність, рентабельність, платоспроможність та інші характеристики підприємства. Проте в сучасних умовах цього недостатньо. Потенційні інвестори звертають увагу також на рівень інноваційності, використання цифрових та смарт-технологій, екологічну відповідальність, якість корпоративного управління та здатність підприємства до швидкої адаптації в умовах змінного середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика формування інвестиційної привабливості підприємств має давню наукову традицію і розглядається у працях багатьох авторів, які акцентують увагу на різних її вимірах. У класичних підходах категорія інвестиційної привабливості тлумачилася переважно як відображення фінансово-економічних характеристик підприємства, зокрема його ліквідності, платоспроможності, прибутковості та рентабельності. Таке трактування було поширеним у більшості досліджень другої половини XX – початку XXI ст., однак воно поступово почало вважатися обмеженим, оскільки не охоплювало повною мірою інституційних, соціальних, технологічних та управлінських факторів, які формують довіру інвесторів у сучасних умовах [1; 2]. Сучасний науковий дискурс розглядає інвестиційну привабливість як багатовимірну категорію, яка поєднує фінансові результати з інноваційністю, якістю корпоративного управління, цифровою зрілістю та дотриманням екологічних і соціальних стандартів. Згідно з новітніми дослідженнями, саме комбінація внутрішніх можливостей підприємства та зовнішніх умов формує комплексний образ інвестиційної привабливості [3].

Значну увагу у літературі приділено ролі корпоративного управління та прозорості бізнес-процесів у забезпеченні привабливості для інвесторів. Наявність незалежних наглядових рад, якісне розкриття інформації, дотримання принципів ESG (екологія, соціальна відповідальність, управління) позитивно корелюють із ринковою капіталізацією та рівнем довіри до підприємства [4; 5]. Дослідження свідчать, що хоча вплив ESG на фінансові результати може бути неоднозначним, у більшості випадків ESG-фактори знижують інвестиційні ризики та вартість капіталу завдяки підвищенню прозорості та передбачуваності діяльності [6]. Окремим напрямом сучасних досліджень є цифровізація та впровадження смарт-технологій як чинників підвищення інвестиційної привабливості [7; 8]. Відзначається, що цифрова зрілість підприємства прямо пов'язана з його інноваційною активністю, продуктивністю та здатністю інтегруватися у глобальні ланцюги створення вартості. У цьому контексті цифрова трансформація розглядається як багаторівневий процес, що включає диджиталізацію операцій, цифровізацію бізнес-моделей та трансформацію організаційної культури [9]. Для інвесторів високий рівень цифрової зрілості виступає сигналом зниження інформаційної асиметрії та підвищення прогнозованості результатів діяльності [10].

Зростає також кількість праць, присвячених інституційним аспектам інвестиційної привабливості. Дослідження показують, що якість інституційного середовища, стабільність прав власності та верховенство права мають вирішальне значення для залучення прямих іноземних інвестицій [11; 12]. У країнах, що відновлюють свою економіку після криз чи конфліктів, важливими інструментами стають державні гарантії, політичне страхування ризиків, міжнародні програми підтримки, які дозволяють знизити ризик-премію та забезпечити приток приватного капіталу [13; 14].

В українському контексті після 2022 року наукові та прикладні дослідження фокусуються на проблемах відбудови промислового сектору, масштабі інвестиційних потреб і ролі міжнародної допомоги. Згідно з останніми оцінками, обсяг потреб у відбудові сягає понад 500 млрд доларів, що формує значний дефіцит капіталу [3]. У цьому зв'язку посилюється увага до програм «зеленої відбудови» та циркулярної економіки, що просуваються за підтримки UNIDO та міжнародних донорів [15]. Важливим напрямом є також цифрова

відбудова, орієнтована на підтримку цифровізації малого і середнього бізнесу, розвиток електронних фінансів, кібербезпеки та інноваційних екосистем [16; 17].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Таким чином, узагальнення літератури свідчить, що інвестиційна привабливість підприємства є комплексним феноменом, який формується на перетині фінансових результатів, інституційних умов, корпоративного управління, інноваційності та соціально-екологічних практик. Для України у післявоєнний період особливе значення набувають питання інституційних гарантій і міжнародної допомоги, цифрової трансформації та «зеленої» індустріальної відбудови. Саме інтеграція цих елементів у єдину концептуальну модель дозволяє адекватно відобразити сучасні виклики та перспективи підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розроблення та обґрунтування концептуальної моделі формування інвестиційної привабливості промислових підприємств з урахуванням фінансових, організаційно-економічних, технологічних та інституційних чинників у контексті післявоєнного відновлення економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У цьому контексті особливої актуальності набуває розроблення концептуальної моделі формування інвестиційної привабливості промислових підприємств, яка враховує специфіку відновлювального періоду в Україні. Така модель має базуватися на комплексній інтеграції фінансових, організаційно-економічних, інноваційно-технологічних, маркетингових і соціально-економічних факторів, забезпечуючи їх узгоджену взаємодію [15]. Вона повинна відображати взаємозв'язок між внутрішніми можливостями підприємства та зовнішніми умовами функціонування, зокрема інструментами державної підтримки й участю у міжнародних програмах відновлення та розвитку. Важливим елементом моделі є впровадження сучасних механізмів управління ризиками, а також використання прозорих і зрозумілих інструментів комунікації з інвесторами [11]. Реалізація такої моделі має забезпечувати формування очікуваних результатів одночасно на кількох рівнях, охоплюючи фінансово-інвестиційні результати, економічні ефекти для підприємства та ширший соціально-економічний ефект для держави.

Запропонована модель має не лише теоретичне, а й практичне значення (рис. 1). Вона дозволяє підприємствам систематизувати ключові фактори та інструменти впливу на інвестиційну привабливість, своєчасно виявляти «слабкі місця» у власному розвитку та визначати обґрунтовані пріоритети подальших трансформацій. Водночас модель створює можливості для аргументованої презентації інвесторам потенціалу підприємства на основі комплексного й цілісного підходу до оцінювання його фінансових, організаційних та стратегічних характеристик.

Для держави запропонована модель є орієнтиром у формуванні політики стимулювання інвестицій, оскільки дає змогу виявити необхідні умови (у тому числі інституційні та правові), без яких залучення капіталу буде утрудненим.

Таким чином, концептуальна модель формування інвестиційної привабливості промислового підприємства в умовах відновлення економіки України виступає інтеграційним інструментом, що поєднує теоретичні підходи, світовий досвід та практичні потреби сучасних українських реалій. Вона створює основу для подальшої розробки методичного інструментарію оцінки та впровадження прикладних заходів з підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Концептуальна модель формування інвестиційної привабливості промислового підприємства в умовах відновлення економіки України базується на взаємозв'язку трьох основних елементів: вхідних факторів, механізмів та інструментів впливу і кінцевих результатів.

Вхідні фактори (детермінанти інвестиційної привабливості):

1) зовнішні: макроекономічна стабільність, державна політика, регіональні умови, рівень інфраструктури, міжнародна підтримка;

2) внутрішні: фінансовий стан підприємства, виробничий потенціал, якість корпоративного управління, інноваційний і кадровий потенціал, рівень цифровізації.

Механізми та інструменти формування інвестиційної привабливості:

1) організаційно-економічні – оптимізація витрат, фінансова прозорість, диверсифікація джерел капіталу;

2) інноваційно-технологічні – цифровізація, автоматизація, смарт-технології, «зелені» рішення [4; 5];

3) маркетингово-кадрові – розвиток бренду підприємства, HR-стратегії, формування позитивного іміджу [6];

Рис. 1. Концептуальна модель формування інвестиційної привабливості промислового підприємства в умовах відновлення економіки України

Джерело: сформовано автором

4) інституційно-державні – гарантії інвестицій, державна підтримка, участь у міжнародних програмах, державно-приватне партнерство.

У запропонованій концептуальній моделі формування інвестиційної привабливості промислових підприємств результати реалізації поділяються на три основні групи: фінансово-інвестиційні, економічні на рівні підприємства та соціально-економічні на рівні держави. Кожна з груп охоплює систему конкретних показників, які дозволяють відстежувати досягнення поставлених цілей та оцінювати ефективність впроваджених механізмів.

Деталізований розподіл результатів, відповідних показників і очікуваного впливу наведено у табл. 1.

Як видно з табл. 1, фінансово-інвестиційні результати концентруються переважно на зростанні довіри інвесторів і підвищенні доступу до фінансових ресурсів. До цієї групи віднесено показники, що безпосередньо характеризують фінансову стійкість та здатність підприємства залучати капітал. Підви-

щення рівня інвестиційної довіри, розширення доступу до внутрішніх та зовнішніх інвестицій, зниження вартості капіталу й диверсифікація джерел фінансування сприяють зростанню капіталізації підприємства. Це формує основу для стабільного функціонування та розвитку навіть в умовах ризиків, властивих післявоєнному періоду. Очікуваний вплив виражається у зміцненні фінансової бази підприємств, підвищенні стійкості до кризових явищ та покращенні інвестиційного клімату загалом.

Економічні результати відображають внутрішні ефекти для підприємства – зростання продуктивності, рентабельності, якості продукції, інноваційності та кадрового потенціалу. Ця група охоплює внутрішні ефекти, що виникають у процесі реалізації заходів з підвищення інвестиційної привабливості. Вона включає підвищення конкурентоспроможності, зростання продуктивності праці, оптимізацію витрат, впровадження інновацій і «зелених» технологій. Сюди ж відноситься розширення ринків збуту, підвищення якості продукції, зміцнення фінансової стійкості,

Таблиця 1

Групи результатів формування інвестиційної привабливості промислових підприємств

Група результатів	Основні показники	Очікуваний вплив
Фінансово-інвестиційні результати	– підвищення рівня інвестиційної довіри; – залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій; – зниження вартості капіталу для підприємства; – диверсифікація джерел фінансування; – зростання капіталізації підприємства.	Зростання доступності фінансових ресурсів, зниження інвестиційних ризиків, підвищення стійкості до криз
Економічні результати на рівні підприємства	– підвищення конкурентоспроможності підприємства; – зростання продуктивності праці; – оптимізація витрат і підвищення рентабельності; – впровадження інновацій та «зелених» технологій; – розширення ринків збуту, вихід на міжнародні ринки; – підвищення якості продукції та відповідність міжнародним стандартам; – зміцнення фінансової стійкості та ліквідності; – зростання інноваційної активності та цифрової зрілості; – формування позитивного іміджу та репутації на ринку; – розвиток кадрового потенціалу та зниження плинності персоналу	Підвищення ефективності та прибутковості підприємства, зростання його інноваційної спроможності, вихід на нові ринки, довгострокова стабільність
Соціально-економічні результати на рівні держави	– внесок у відновлення економіки України; – створення та збереження робочих місць; – підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу; – розвиток регіональної інфраструктури; – зміцнення міжнародного іміджу України як привабливої для інвестицій країни; – збільшення податкових надходжень до бюджету; – стимулювання розвитку суміжних галузей і кластерів; – підтримка експорту та інтеграція у глобальні ланцюги створення вартості; – підвищення енергетичної та ресурсної безпеки; – сприяння технологічній модернізації країни; – зростання рівня зайнятості та доходів населення; – покращення екологічної ситуації за рахунок «зелених» інвестицій.	Стабілізація та модернізація економіки, підвищення соціальної стабільності, зростання міжнародної довіри, формування сталого розвитку

Джерело: сформовано автором на основі [4; 6-8]

формування позитивного іміджу, розвиток кадрового потенціалу та цифрової зрілості. У результаті підприємство отримує довгострокову стабільність, зростання прибутковості та посилення своєї позиції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Соціально-економічні результати виходять на макрорівень і демонструють внесок підприємств у стабілізацію та модернізацію економіки України, розвиток інфраструктури, зайнятості, екологічної відповідальності та міжнародного іміджу країни. У цій групі відображено ширший суспільний та макроекономічний ефект [15]. Йдеться про внесок під-

приємств у відновлення економіки України, створення та збереження робочих місць, підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу та розвиток регіональної інфраструктури. Досягнення цієї групи результатів також проявляється у зростанні податкових надходжень, стимулюванні суміжних галузей, підтримці експорту, інтеграції у глобальні ланцюги вартості, посиленні енергетичної безпеки та екологічній модернізації виробництва. Очікуваний вплив полягає у стабілізації та модернізації економіки країни, зростанні довіри міжнародної спільноти до України та формуванні передумов сталого розвитку.

Таким чином, табл. 1. слугує логічним узагальненням очікуваних ефектів від застосування запропонованої моделі та дозволяє комплексно оцінити її практичну значущість як для підприємств, так і для національної економіки загалом.

Запропонована концептуальна модель формування інвестиційної привабливості промислового підприємства в умовах відновлення економіки України вирізняється від традиційних підходів своєю інтегративністю та здатністю враховувати сучасні виклики післявоєнного розвитку.

1. Відмінність від класичних підходів. У класичних дослідженнях інвестиційна привабливість підприємства розглядалася переважно через призму фінансово-економічних показників. Найбільшого поширення набули такі критерії, як рентабельність, ліквідність, фінансова стійкість, оборотність активів, кредитоспроможність тощо. Вони дозволяли визначати стан підприємства з точки зору його платоспроможності та прибутковості, але залишали поза увагою інші важливі аспекти, що впливають на рішення інвесторів. У сучасних умовах, коли конкуренція за інвестиційні ресурси зростає, обмеження лише фінансовими параметрами вже не відображає реального потенціалу підприємства. Запропонована модель виходить за межі фінансових рамок і передбачає комплексний підхід, у якому фінансові фактори поєднуються з організаційно-економічними (якість корпоративного управління, стратегічне планування), технологічними (цифровізація, автоматизація, інноваційність виробництва) та інституційними (державна підтримка, участь у міжнародних програмах, механізми державно-приватного партнерства). Таким чином, інвестиційна привабливість визначається не лише як фінансова стабільність підприємства, але й як його здатність до інновацій, адаптації та сталого розвитку.

2. Врахування особливостей післявоєнного періоду. Наукова новизна моделі полягає також у тому, що вона враховує специфіку саме відновлювального етапу економіки України. Після масштабних руйнувань і втрати частини виробничих потужностей перед підприємствами постають нові виклики: необхідність відновлення активів, модернізації виробництва, виходу на нові ринки збуту, управління підвищеними ризиками. У таких умовах традиційні підходи до інвестиційної привабливості не дають змоги адекватно оцінити реальні перспективи розвитку. Запропо-

нована модель ґрунтується на комплексному врахуванні ключових аспектів післявоєнного контексту. Вона інтегрує воєнні та політичні ризики безпосередньо в систему управління інвестиціями, передбачаючи застосування механізмів страхування та інструментів мінімізації невизначеності. Важливу роль у моделі відіграє державна підтримка, що реалізується через пільгове оподаткування, надання інвесторам гарантій, упровадження спеціальних програм фінансування та формування загалом сприятливого інвестиційного клімату. Окремий акцент зроблено на міжнародній допомозі, зокрема на участі України у програмах післявоєнного відновлення Європейського Союзу, Світового банку та міжнародних донорських фондів. Водночас цифровізація та впровадження смарт-технологій розглядаються як стратегічний чинник модернізації виробничих і управлінських процесів, що додатково підвищує рівень довіри з боку потенційних інвесторів.

Таким чином, наукова новизна концептуальної моделі полягає у тому, що вона розглядає інвестиційну привабливість промислових підприємств як багатовимірну категорію, що формується під впливом не лише фінансових результатів діяльності, але й організаційної ефективності, технологічної інноваційності, інституційного середовища та соціально-економічних умов відновлення.

Висновки. Проведене дослідження дозволило сформулювати цілісне бачення інвестиційної привабливості промислових підприємств у післявоєнний період та запропонувати концептуальну модель, що інтегрує ключові чинники та механізми її забезпечення. Важливим результатом роботи є відхід від класичних підходів, які обмежуються виключно аналізом фінансових показників, на користь багатовимірної конструкції, що враховує фінансові, організаційно-економічні, технологічні та інституційні детермінанти. Такий підхід відображає сучасні тенденції у світовій практиці інвестиційної політики та відповідає специфіці економічного відновлення України.

Модель передбачає поєднання внутрішніх і зовнішніх факторів розвитку підприємства, включаючи рівень цифрової зрілості, здатність до інновацій, ефективність корпоративного управління, підтримку держави та міжнародних організацій, а також сприйняття ризиків інвесторами. Це дозволяє сформувати більш об'єктивну й комплексну картину інвестиційної привабливості, що враховує не

лише поточний фінансовий стан, але й потенціал зростання та стійкість у довгостроковій перспективі. Значну увагу приділено мультирівневості результатів, що дозволяє оцінювати ефекти від реалізації моделі як на рівні підприємства (зростання продуктивності, рентабельності, конкурентоспроможності), так і на рівні держави (створення робочих місць, збільшення податкових надходжень, розвиток регіональної інфраструктури, підвищення міжнародного іміджу України як надійного інвестиційного партнера). Такий підхід створює можливість комплексної оцінки внеску інвестицій у відновлення національної економіки. У науковому аспекті модель демонструє новизну завдяки інтеграції інституційних і

цифрових чинників у загальну систему оцінювання інвестиційної привабливості, що раніше розглядалися відокремлено. Вона також враховує специфіку післявоєнного розвитку, зокрема високий рівень ризиків, необхідність державних гарантій, роль міжнародної допомоги та особливості цифрової відбудови.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на кількісну верифікацію запропонованої моделі, зокрема розробку інтегрального індексу інвестиційної привабливості, апробацію методики на прикладі окремих галузей промисловості та регіонів України, а також на аналіз ефективності застосування моделі у поєднанні з міжнародними інструментами підтримки інвестицій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Lei, M., Zhao, X., Deng, H., & Tan, K.-C. (2013). DEA analysis of FDI attractiveness for sustainable development: Evidence from Chinese provinces. *Decision Support Systems*, 56, 406–418. <https://doi.org/10.1016/j.dss.2012.10.053>
2. Bretas, V., Alon, I., Paltrinieri, A., & Chawla, K. (2022). Bibliometric review on FDI attractiveness factors. *European Journal of International Management*, 17(2/3), 469. <https://doi.org/10.1504/EJIM.2022.120721>
3. Bertrand, J., Lemoine, J., Negrea, D., & Perrin, C. (2024). Attracting foreign direct investments. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/attracting-foreign-direct-investments/> (accessed: 10.12.2025)
4. Gutkevych, S. (2019). Investment attractiveness of industries: Features and trends. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(3), 50–58. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-3-50-58>
5. Lewicka, D., Glińska-Neweś, A., Batko, R., Bashynska, I., & Ur Rehman, H. (2025). Organizational support for the circular economy through shaping employee green behaviour. Edward Elgar Publishing Ltd.
6. Dudek, M., Bashynska, I., Filyppova, S., Yermak, S., & Cichoń, D. (2023). Methodology for assessment of inclusive social responsibility of the energy industry enterprises. *Journal of Cleaner Production*, 394, 136317. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2023.136317>
7. Vu, T. N., Lehkonen, H., Junttila, J.-P., & Lucey, B. (2025). ESG investment performance and global attention to sustainability. *The North American Journal of Economics and Finance*, 75, 102287. <https://doi.org/10.1016/j.najef.2024.102287>
8. Bashynska, I. (2023). Smartization of business processes of an industrial enterprise: Theoretical and methodological aspects. Tallinn: Teadmus OÜ.
9. Jie, H., Gooi, L. M., & Lou, Y. (2025). Digital maturity, dynamic capabilities and innovation performance in high-tech SMEs. *International Review of Economics & Finance*, 99, 103971. <https://doi.org/10.1016/j.iref.2025.103971>
10. Kurek, K. A., Heijman, W., van Ophem, J., Gędek, S., & Strojny, J. (2022). Measuring local competitiveness: Comparing and integrating two methods PCA and AHP. *Quality & Quantity*, 56, 1371–1389. <https://doi.org/10.1007/s11135-021-01225-8>
11. Saha, S., Sadekin, M. N., & Saha, S. K. (2022). Effects of institutional quality on foreign direct investment inflow in lower-middle income countries. *Heliyon*, 8(10), e10828. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e10828>
12. Chen, F., & Jiang, G. (2023). The impact of institutional quality on foreign direct investment: Empirical analysis based on mediating and moderating effects. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 36(2), 2134903. <https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2134903>
13. DFC (2023). Capital Mobilization Impacts Resulting from DFC's Political Risk Insurance Product: Impact Assessment Report. DFC. <https://www.dfc.gov/sites/default/files/media/documents/McKinsey%20PRI%20Capital%20Mobilization%20Impact%20Assessment.pdf> (accessed: 10.12.2025)
14. European Central Bank. (2025, May 13). Financial Stability Review, May 2025. ECB. <https://www.ecb.europa.eu/press/financial-stability-publications/fsr/html/ecb.fsr202505-0cde5244f6.en.html> (accessed: 10.12.2025)

15. Köppl, A., Schratzenstaller, M. (2024). Macroeconomic effects of green recovery programs. *Eurasian Economic Review*, 14, 61–86. <https://doi.org/10.1007/s40822-023-00249-9>
16. Brodny, J., & Tutak, M. (2022). Digitalization of small and medium-sized enterprises and economic growth: Evidence for the EU-27 countries. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 8(2), 67. <https://doi.org/10.3390/joitmc8020067>
17. Marolt, M., Lenart, G., Kljajić Borštnar, M., & Pucihar, A. (2025). Exploring digital transformation journey among micro, small-, and medium-sized enterprises. *Systems*, 13(1), 1. <https://doi.org/10.3390/systems13010001>

Дата надходження статті: 07.11.2025

Дата прийняття статті: 16.11.2025

Дата публікації статті: 24.11.2025